

**טיפים לסוף שנת המס
מיסוי שוק ההון – חלק ה'
הגשת דין וחשבון לרשויות המס**

**אבי נוימן, רו"ח (משפטן)
קסלמן וקסלמן רואי חשבון – PriceWaterHouseCoopers**

כמעט מבלי לשים לב, בעוד אנו מעכלים את רפורמת המס הגדולה שרקמה עור וגידים בשנת 2003 על תיקוניה השונים, צצה לה רפורמת מס חדשה שעומדת בפתחו לקראת השנה החדשה. רפורמת המס החדשה נועדה בעיקרה ליצור אחידות בשיעורי המס החלים על המכשירים הפיננסיים השונים בשוק ההון. בסקירה המובאת בפניכם בחמישה חלקים נציג טיפים חשובים לקראת סוף שנת המס 2005 והערכות לקראת שנת 2006. ככלל, הסקירה מיועדת למשקיעים יחידים, אלא אם נאמר אחרת בגוף המאמר. בחלק החמישי והאחרון מובאת בפניכם סקירה לגבי חובת הגשת דין וחשבון לרשויות המס בשל פעולות ומקרים בהם כדאיות בהגשת הדוח ביוזמתו של היחיד. **[לאור העובדה שבתקנות מס הכנסה טרם בוצע עידכון לתקנות הסכומים שבתקנות התייחסותנו במאמר זה הינה בהתאם לתקנות הידועות לשנת 2004]**

- **מחזור עסקאות בני"ע** – יחיד שהפיק הכנסות מני"ע (ישראלים או זרים) בשנת המס בסכום העולה על 1.5 מיליון ש"ח (הסכום מעודכן לשנת 2004) יהא חייב בהגשת דו"ח לרשויות המס. יודגש כי מבחן תקרת ההכנסה תמדה לפי מונחי מחזור מכירות ולא במונחי רווחים הנובעים מני"ע. כך למעשה, נישומים המבצעים מספר עסקאות רב של מסחר באופציות עשויים למצוא את עצמם כחייבים בהגשת דוח, הגם שהרווח הכולל שהפיקו הינו נמוך משמעותית מסכום המחזור.
- **הכנסות מני"ע זרים** – יחיד שהפיק הכנסות מני"ע זרים בשנת המס ולא נוכה מהם מס במקור או שסכומם עולה על 270,000 ₪ (הסכום מעודכן לשנת 2004) יהא חייב בהגשת דין וחשבון לרשויות המס. ואולם, בהתאם לתקנות כללי "הדיווח המקוצר", יתאפשר ליחיד לשלם מקדמת מס על הכנסותיו מני"ע זרים באמצעות שוברי תשלום עד ליום 30 באפריל 2006 ובכך להיות פטור מהגשת הדוח (אלא אם הוא נדרש לכך על פי הוראות אחרות).
- **הכנסות ריבית** – יחיד שהפיק הכנסות מריבית, דמי ניכיון או הפרשי הצמדה שמקורן בישראל באג"ח, תוכניות חיסכון, פקדונות, קופות גמל וכד' והכל בסכום העולה על 520,000 ש"ח (הסכום מעודכן לשנת 2004) יהא חייב בהגשת דין וחשבון לרשויות המס. שימו לב כי מגבלת תקרת הפטור רלבנטית רק מקום בו נוכה מס במקור על הכנסות הריבית. אם מהכנסת הריבית לא נוכה מס במקור או שנקבע לה פטור ספציפי (כגון: אג"ח מסוג גילון), הרי שהיחיד יהא חייב בשל כך בהגשת דוח, ללא קביעת מינימום תקרת פטור.
- **היקף חשבונות הבנק בחו"ל** – יחידים המחזיקים בחשבונות בנק בחו"ל ו/או נכסי חוץ אחרים בסכום כולל העולה על 1.5 מיליון ש"ח (הסכום מעודכן לשנת 2004) יהיו חייבים בהגשת דוח לרשויות המס. נציין כי די ביום אחד בשנה שבו יתרת החשבונות בחו"ל עלתה על הסכום האמור בכדי להטיל על היחיד חובת הגשת דין וחשבון לרשויות המס. הוראה זו לא תחול על עולים חדשים או תושבים חוזרים אם הם היו זכאים בשנת המס לפטור על הכנסות פאסיביות כגון: ריבית בהתאם להוראות החוק.
- **קיצוז הפסדים מני"ע** – בשנת 2005 החל ניכוי המס במקור על ני"ע בהתאם לרווחים בפועל, לרבות מכירה רעיונית. בשל העובדה שהוראות ניכוי המס במקור מוגבלות בנושא קיצוז הפסדים יתכן כי המשקיע ימצא בסוף שנת המס כי לא בוצע לו קיצוז מלא של כל הפסדיו, בייחוד אף שלא נתו משקיע קיימים מספר חשבונות בנקים. לפיכך, אלו שאינם חייבים בהגשת דוח רשאים לבחון אפשרות להגשת דוח כאמור על מנת לנצל את כל הפסדי ני"ע שטרם קוּזוּ.

- **קיזוז הפסדים שאינם מני"ע** – שימו לב כי אם מימשתם בשנת המס או בשנים קודמות הפסדים מנכסי הון שאינם סחירים (כגון: מימוש השקעה בחברה פרטית או הפסד שנבע מפירוק חברה) הנכם רשאים לקזז את אותו הפסד כנגד רווחים מני"ע וזאת באמצעות הגשת דוח שנתי לרשויות המס.
- **מסלול מס אלטרנטיבי לחישוב רווח מני"ע בשנת המס** – בהתאם לרפורמת המס הקודמת, רשאי יחיד לבחון אפשרות מיסוי על רווחיו מני"ע במסלול מס של 25% בניכוי הוצאות מימון. מסלול מס זה מתאפשר רק עם הגשת דוח שנתי לרשויות המס. לאור העובדה שדוחות המס לשנת 2005 מוגשים במהלך שנת 2006, ישנה אפשרות לבחון בזמן סביר את כדאיות בחירת המסלול האלטרנטיבי. נציין רק, כי בשנת 2006 האטרקטיביות של מסלול זה עולה שכן שיעור המס החל על רווחים מני"ע יעלה ל- 20%. עם זאת צפויות להתפרסם בקרוב הוראות או תקנות בדבר אופן ניכוי הוצאות המימון.
- **הקלות לגמלאים** – גמלאים שהגיעו לגיל פרישה זכאים להקלות מס כנגד הכנסותיהם מריבית על פקדונות ותוכניות חיסכון. מקצת מההקלות ניתן לקבל במהלך השנה באמצעות החזר אוטומטי לחשבון הבנק של הגמלאי ובלבד שהוא חתם על הצהרה בפני הבנק. יתר ההקלות (כגון: ניצול נקודות זיכוי ופטור על ריבית מזכה) ניתן לנצל באמצעות הגשת דוח לרשויות המס. כמו כן לאור הגדלת סכום תקרת הניכוי מריבית בשנת 2006 מומלץ לדחות פרעון של פיקדונות או תוכניות חסכון נזילות לשנה הבאה על מנת להנות מהניכוי המוגדל.
- **נאמנות תושבי ישראל** – עד לתום שנה זו יחיד שיצר או קיבל מכספי נאמנות סך של מעל 100,000 ש"ח היה חייב בהגשת דוח, גם אם לא היה חייב בהכנסות שמקורן בנאמנות. בהתאם לרפורמת המס החדשה, החל משנת 2006 נאמנות תושבי ישראל תהא חייבת במס בישראל על רווחיה והחבות וחובת הדיווח תחול על הנאמן של הנאמנות. כמו כן הוסרה תקרת המינימום לחובת הדיווח על נאמנויות והורחב מעגל האנשים החבים לחובת הדיווח (היוצר, הנאמן והנהנה).

אבי נוימן, רואה חשבון ומשפטן הינו שותף במחלקת המסים של קסלמן וקסלמן – PWC. האמור במאמר זה הינו על דעת הכותב בלבד ואין לראות בו חוות דעת או המלצה מקצועית.